Aan de Raad

Made, 29 oktober 2021

Raadsvergadering 18 november 2021	**Registratienummer:** 2021035329 **Casenr:**
Onderwerp: Invulling rekenkamer	

Portefeuillehouder: G. de Kok namens presidium **Ambtelijke coördinatie:** Griffie **Steller:** F.M.C. Ronde	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit	**Ter inzage:** nvt

SAMENVATTING

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente Drimmelen aangesloten bij de Rekenkamer West-Brabant om onderzoek te doen naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur, alsmede van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.

Op dit moment maken de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Etten-Leur, Geertruidenberg, Drimmelen en Roosendaal deel uit van de Rekenkamer. Omdat het convenant op 1 januari 2022 van rechtswege afloopt, heeft een inventarisatie plaatsgevonden over de toekomst van de huidige Regionale Rekenkamer. De uitkomsten hiervan hebben geresulteerd in het onderhavig voorstel.

VOORGESCHIEDENIS

Op grond van de hoofdstukken IVa en IVb van de Gemeentewet zijn gemeenten verplicht een rekenkamer of een rekenkamerfunctie (ook wel rekenkamercommissie genoemd) in te stellen die de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid onderzoekt. De rekenkamer of rekenkamercommissie ondersteunt de gemeenteraad bij de kaderstellende en controlerende taken.

Sinds 2015 zijn de rekenkameronderzoeken ondergebracht bij de Regionale Rekenkamercommissie West-Brabant. De vigerende looptijd per convenantsperiode bedroeg steeds 4 jaar. Toen het vorige convenant voor de RK West-Brabant op 31 december 2020 afliep, hebben de gemeenten Moerdijk en Oosterhout besloten de samenwerking per 1 januari 2021 te beëindigen. De overige gemeenten, Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge en Roosendaal, hebben besloten het convenant niet zoals gebruikelijk met 4 jaar te verlengen, maar slechts met één jaar tot 1 januari 2022. Hiertoe is besloten om enerzijds te kunnen voldoen aan de wettelijke plicht om onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur en anderzijds te onderzoeken op welke andere manieren ook aan dit doel inhoud en vormgegeven kan worden.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?
Met dit voorstel is beoogd op basis van de ervaringen met en van de Rekenkamercommissie West-Brabant een goede afweging te kunnen maken omtrent het continueren of ontbinden van de samenwerking.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?
Hoofdstukken IVa en IVb van de Gemeentewet bepalen dat iedere gemeente dient te beschikken over een rekenkamer/functie. In de gemeente Drimmelen is deze functie momenteel ondergebracht bij de Rekenkamercommissie West-Brabant.

Het huidige convenant loopt tot 31 december 2021. Dit jaar dient de samenwerking aldus te worden gecontinueerd, dan wel de samenwerking te worden gewijzigd of beëindigd.

Duurzaamheidsparagraaf?
N.v.t.

WAT GAAN WE DOEN?
Evaluatie door de gemeenteraden
In 2020 heeft er een evaluatie plaatsgevonden over het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant.

Onderstaand treft u de belangrijkste conclusies aan:
- De belangrijke overweging die aan het convenant ten grondslag ligt, namelijk dat het om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit wenselijk is om ter uitoefening van de rekenkamerfunctie als bedoeld in artikel 81 eerste lid van de Gemeentewet, de afzonderlijke gemeentelijke rekenkamercommissie in gezamenlijkheid te doen functioneren wordt breed onderschreven. 78% heeft de vraag met een ja beantwoord.
- De kwaliteit van de Rekenkamer West-Brabant (gevoel voor politieke verhoudingen, deskundigheid en de rol bij het ophalen van suggesties) wordt als voldoende aangemerkt.
- De onderwerpkeuze (keuze onderwerpen en reactie op feedback vanuit de raad) wordt als voldoende aangeduid.
- De kwaliteit van de onderzoeken (koepelnotities, onderzoeksrapporten, mondelinge presentatie onderzoeksresultaten en politieke relevantie van de rapporten) wordt als voldoende aangeduid.
- Contact met de Rekenkamer West-Brabant wordt als voldoende aangeduid.

Kanttekeningen
Als aandachtspunten zijn aangemerkt;
- let als Rekenkamer op de kosten – wees daar transparanter in-
- de vormgeving van de rapporten kan compacter en moderner
- focus als Rekenkamer meer op de maatschappelijke effecten van de onderzoeken, daarmee krijgen ze meer relevantie
- communiceer optimaal; ook indien planningen niet gehaald worden

Uitkomst inventarisatie toekomst Rekenkamer West-Brabant
De vraag die de afgelopen maanden heeft voorgelegen was of het huidige convenant nogmaals verlengd zou worden. De deelnemende gemeenten hebben een inventarisatie gehouden, waarbij ook aan de orde is gekomen in hoeverre het opzetten van een lokale rekenkamer tot de mogelijkheden behoorde. Zaken die uit de inventarisatie zijn gekomen zijn de afstand en de zichtbaarheid van de Rekenkamer tot de gemeenteraad en de invulling van de couleur locale door de Rekenkamer. De gemeente Geertruidenberg heeft ervoor gekozen in te zetten op een lokale rekenkamer.

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Halderberge en Roosendaal geven de voorkeur aan een Regionale Rekenkamer, waarbij het van belang is om de punten uit de in 2020 gehouden evaluatie en de recente inventarisatie mee te nemen en dit te verwerken in het nog op te stellen convenant. Op basis van de nieuwe opzet worden de leden van de Regionale Rekenkamer geworven. Dit zullen externe, dat wil zeggen niet-raadsleden, leden zijn.

Beoogd effect

1. Een Regionale Rekenkamer als effectief raadsinstrument

Het doel van de Regionale Rekenkamer is om, in opdracht van de raad, onafhankelijk onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. In onderzoeken beantwoordt de rekenkamer de vraag of het geld van de gemeente zinnig, zuinig en zorgvuldig is besteed.

Daarbij is het van belang dat de Regionale Rekenkamer door de raden ook daadwerkelijk gevoeld wordt als raadsinstrument en de onderzoeken bruikbaar zijn voor de invulling van de rol van de raad.

2. Een efficiënte Regionale Rekenkamer met oog voor de lokale context

Het organiseren van de Rekenkamer in regionaal verband brengt schaalvoordelen met zich mee. Niet alleen qua inrichting en financiën, maar ook inhoudelijk. Er zijn directe mogelijkheden tot benchmarking en de Regionale Rekenkamer doet brede ervaring op die zij vervolgens kan inzetten in andere onderzoeken.

Tegelijkertijd mag de Regionale Rekenkamer de lokale context niet uit het oog verliezen en is (tussentijdse) afstemming met de raden van groot belang. Dat komt de toepasbaarheid van het onderzoek dat wordt opgeleverd sterk ten goede en komt ook tegemoet aan de wens van de raad om meer betrokken te worden.

Gelet op het voorgaande wordt daarom voorgesteld om het convenant met de Rekenkamer West-Brabant niet te verlengen en met de overgebleven deelnemende gemeenten een nieuw convenant op te stellen om te komen tot een Regionale Rekenkamer.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en de Rekenkamer West-Brabant.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

Dit besluit resulteert in het feit dat in (een deel van) 2022 geen Rekenkamer is ingesteld en daarvoor ook geen kosten worden gemaakt. Wat de kosten wel zullen zijn in 2022, is afhankelijk van wanneer de nieuwe Regionale Rekenkamer operationeel is. De financiële afwijking wordt, waar nodig, opgevoerd in de Najaarsnota.

Voor de nieuwe Rekenkamer is het uitgangspunt dat het huidig budget niet wordt overschreden. Voor 2021 betekende dit een bijdrage van €31.207 (dit bedrag bestaat uit een bijdrage in de vaste kosten te verdelen naar rato van het aantal inwoners per gemeente en een voor elke gemeente gelijke bijdrage voor een onderzoek.)

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

Als uw raad besluit niet akkoord te gaan met het voorliggend besluit, dan zal de rekenkamerfunctie op een ander wijze moeten worden vormgegeven. De huidige samenwerking met de Rekenkamer West-Brabant kan dan niet in dezelfde vorm als nu gehandhaafd blijven, omdat de andere gemeenten (voor zover nu bekend), het convenant niet zullen verlengen. Dat betekent dat Drimmelen als enige gemeente bij de Rekenkamer West-Brabant aangesloten blijft, hetgeen een negatieve uitwerking heeft op het budget en er

dan ook geen sprake meer is van een regionale samenwerking met andere gemeenten. Er kan dan eventueel aansluiting worden gezocht bij een andere regionale rekenkamer, hetgeen niet anders is dan het voorliggend besluit.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
Dit voorstel is in samenwerking met de griffiers van de overige, deelnemende gemeenten tot stand gekomen. Tevens zijn de leden van de verschillende presidia betrokken bij de voorbereiding op dit voorstel. Tot slot is overleg gevoerd met de voorzitter van de Rekenkamer en is de Rekenkamer op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Het raadsbesluit wordt ter kennis gebracht van de Rekenkamercommissie en de overige deelnemende gemeenteraden.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?
Besluitvorming door uw raad op de onderdelen zoals genoemd in het conceptbesluit.

Namens het presidium,

drs. G.L.C.M. de Kok
Burgemeester

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien:
- De evaluatie van de rekenkamer West-Brabant;

B e s l u i t :
1. Het convenant met de huidige Rekenkamer West-Brabant niet te verlengen.
2. Met de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Etten-Leur en Drimmelen een nieuw convenant op te stellen om te komen tot een Regionale Rekenkamer.
3. Het nieuwe convenant in het derde kwartaal van 2022 aan u ter besluitvorming voor te leggen.

Made, 18 november 2021

de raad voornoemd,

F.M.C. Ronde	drs. G.L.C.M. de Kok
griffier	voorzitter